

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

حزب کار ایران (توفان)

۰۷ دسمبر ۲۰۲۴

وضعیت مهاجران افغانستان در ایران و تشدید سیاست افغان ستیزی

مدتی است بر اساس طرح مجلس شورای اسلامی قرار است محدودیت‌های زیادی را بر جمعیت «اتباع خارجی» در سراسر ایران اعمال کنند. جمعیت آن‌ها در هر استان، شهر و روستا نباید بیش از ۳ درصد جمعیت آن نقطه باشد و مابه‌التفاوت قیمت جهانی کالاها و خدماتی که استفاده کرده‌اند از آن‌ها اخذ می‌شود.

ایسنا، خبرگزاری دانشجویان ایران که وابسته به سازمان جهاد دانشگاهی است در گزارشی که در شهریورماه-سنبله-منتشر کرد جزئیات طرحی است که در مجلس شورای اسلامی برای مقابله با «اتباع خارجی» مورد بحث قرار گرفت. این طرح که در قالب الحاق پنج تبصره به ماده ۱۶ قانون ورود و اقامت اتباع خارجی مصوب سال ۱۳۱۰ شمسی تدوین شده است در مردادماه-اسد-امسال و پیش از رأی اعتماد به کابینه مسعود پزشکیان در مجلس اعلام وصول شده است.

این پنج تبصره که در این طرح آمده بر ایجاد محدودیت‌های گسترده بر اتباع خارجی در سراسر ایران متمرکز شده است. توزیع سرزمینی محدود، سیاست کاهش ورود اتباع خارجی، تبعیض مالی و گرفتن میزان «یارانه پنهان» در نوبت‌های تمدید اقامت و محدود کردن فرصت‌های کاری برای آن‌ها بخشی از این طرح مجلس شورای اسلامی است. افغان‌ها بزرگترین جمعیت خارجی‌های ساکن ایران را تشکیل می‌دهند و گرچه در این طرح از آن‌ها به صورت مستقیم نام برده نشده است ولی در ادبیات مقام‌های جمهوری اسلامی هر زمان از «اتباع خارجی» و «مهاجران غیرقانونی» نام برده می‌شود به جمعیت افغان‌های پناه آورده به ایران اشاره دارد.

این روزها سخنان تحریک‌آمیز و شونیستی مسؤولان دولتی و برخی رسانه‌ها موجب گسترش خشونت علیه مهاجران افغانستان در فضای عمومی شده است. در میبد یزد و اقبالیه قزوین به سکونتگاه مهاجران حمله شد. در تهران نیز مهاجران هدف حمله قرار گرفتند. همزمان چند کارزار آنلاین برای اخراج مهاجران از ایران ثبت شد.

پولیس در مرداد-اسد-۱۴۰۳ یک کودک از افغانستان را با خشونت بازداشت کرد. همزمان رسانه‌های افغانستان گزارش کردند مهاجران دارای اقامت هم بازداشت و از ایران اخراج شده‌اند.

حضور مهاجران افغانستان در ایران همواره به عنوان نیروی کار ارزان مطرح بوده؛ اغلب آن‌ها در مشاغل و کارهای شاقه همچون ساختمان‌سازی، نمک‌کاری، جوشکاری یا از این قبیل مصروف کارند. آنها خانه، کاشانه و تعلقاتشان را در کشور مبدأ رها کرده و از سر ناچاری در این کشور زندگی می‌کنند درحالی که از ابتدائی‌ترین حقوق شهروندی

محروم‌اند. در حال حاضر در ایران بین مهاجر افغانستان قانونی و غیرقانونی از نظر حقوق شهروندی چندان تفاوتی وجود ندارد و هر دو دسته تقریباً مثل هم از بسیاری از حقوق محروم هستند، حقوقی مثل بیمه، بهداشت، آموزش، حساب بانکی، تردد و سکونت در بعضی مناطق و اماکن و... تا وقتی که بین این دو تفاوتی نباشد برای مهاجری که به ایران می‌آید به‌طور قانونی آمدن هیچ امتیاز و جذابیتی نسبت به مهاجرت غیرقانونی ندارد.

واقعیت این است که بعد از تحولات چند دهه اخیر در این کشور تعداد زیادی از مهاجران افغانستان از روی اجبار و به خاطر شرایط ناامن مجبور شدند به کشورهای دیگر پناهنده شوند از جمله کشور ما ایران، در این میان بسته به نگرش افراد برخی مخالف حضورشان در ایران هستند، حتی عنوان می‌کنند ۸ میلیون افغان در ایران هستند و کسی هم از این گروه نمی‌پرسد براساس کدام شواهد صحبت می‌کنید. روشن است پذیرش این گروه و یا هر گروه دیگر در ایران نباید بدون ضابطه باشد و درها را گشود و بدون قید و شرط مهاجر یا پناهنده پذیرفت. هر کشوری باید برای مرزهای خود کنترولی داشته باشد. پناهنده پذیری و مهاجر پذیری براساس نیاز نیروی کار دو مقوله متفاوت است. اگر فردی تحت تعقیب سیاسی و یا مذهبی و یا در اثر جنگ و خطر جانی به ایران پناه آورده است باید بر حسب کنوانسیون بین‌المللی و حقوق پناهندگی مورد بررسی قرار گیرد و تصمیم اتخاذ گردد. اگر موضوع نیاز به نیروی کار است باید با برنامه‌ای روشن و نیاز به نیروی کار در ایران و با دستمزدی برابر با کارگران ایرانی و قرارداد های رسمی اجازه کار صادر گردد. آنچه امروز شاهدش هستیم به طور کلی هرج و مرج در زمینه سیاست اداره اتباع خارجی و در مورد مشخص شهروندان افغانستان است که موجب بدبینی و التهاب و تئوری توطئه برای از هم پاشاندن جامعه ایران شده است!

این سیاست بی‌درو پیکر و بی‌برنامگی اداره مهاجرت باید تغییر کند تا موجب بی‌ثباتی در جامعه نگردد.

امروز برخوردهای مهاجر ستیزانه و به طور مشخص افغان ستیزانه به دنبال توجیه و فرار از توضیح علل بیکاری، فساد و دزدی و بزهکاری و قتل و ناهنجاری‌های اجتماعی در ایران است. در ممالک اروپایی نیز علل بحران اقتصادی و افزایش خشونت‌های اجتماعی را به گردن مهاجران می‌اندازند و نه نظام سرمایه‌داری. در مقابل این سیاست ارتجاعی و نژاد پرستانه و تبعیض‌آمیز باید ایستاد و با پناهندگان ابراز همبستگی کرد و از حقوقشان حمایت نمود. در ایران نیز وظیفه نیروهای آگاه و مردمی است که در مقابل سیاست نفرت‌انگیز افغان‌ستیزی بایستند و پرچم همبستگی و برابری را برافرازند.